Sociaal Memo

juli 2026

Onder redactie van

Eikelboom & De Bondt

Fiscaal Financieel Adviseurs BV

Wolters Kluwer

Deventer – 2026

VOORWOORD

Voor u ligt de 50e jaargang van Sociaal Memo, editie juli 2026. Sociaal Memo bevat de voornaamste feitelijke gegevens (verzekerden, gerechtigden, uitkeringsrechten, bedragen, forfaits, drempels, percentages, feiten en 'spelregels') die regelmatig nodig zijn in de dagelijkse praktijk van de deskundige op het gebied van de sociale zekerheid in Nederland. De tabellen in Sociaal Memo bevatten gegevens over het huidige jaar en de drie voorafgaande jaren. In de lopende tekst wordt de regelgeving van het huidige en afgelopen jaar weergegeven, in deze editie van 2026 en 2025, tenzij anders is aangegeven.

Sociaal Memo is bestemd voor hen die de behandelde wetgeving in voldoende mate beheersen om de gegeven feitelijkheden in het juiste verband te kunnen beoordelen en toe te kunnen passen. Toelichtende beschrijvingen zijn tot een minimum beperkt. Via de puntsgewijze beknopte opsomming is getracht een zo volledig mogelijke beschrijving te geven van alle relevante bepalingen. De opzet van Sociaal Memo leidt ertoe dat het noodzakelijk blijft de wettelijke en andere bronnen te raadplegen. Om dit bronnenonderzoek te vergemakkelijken, wordt in elke paragraaf verwezen naar wetteksten en uitvoeringsvoorschriften.

Daarnaast voeren wij de redactie op Fiscaal Memo en Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving. Fiscaal Memo biedt net als Sociaal Memo op een groot aantal onderwerpen de belangrijkste feiten en cijfers in hoofdlijnen. In Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving is meer ruimte om dieper in te gaan op diverse belastingwetten.

Fiscaal Memo verschijnt zowel in gedrukte vorm als online bij Wolters Kluwer. De online versie actualiseren wij maandelijks met inmiddels verschenen wijzigingen en aanvullingen. Deze online versie staat ook in de Fiscaal Memo App. In het onderdeel Wijzigingen van de app staat wat er in vergelijking met het gedrukte exemplaar is of wordt aangepast. Daarnaast bevat de app het onderdeel Vooruitblik. Daar staan van een selectie van paragrafen de nieuwe cijfers zoals deze in het eerstvolgende gedrukte exemplaar worden verwerkt. Tot het verschijnen daarvan zijn in de Fiscaal Memo App deze cijfers alvast te raadplegen. Ten slotte bevat de Fiscaal Memo App diverse praktische rekenmodellen (in de verwijzingen aangeduid met het icoon ⊞) waarmee snel berekeningen kunnen worden gemaakt.

Het volledige productaanbod kunt u vinden op www.wolterskluwer.com/nl-nl/solutions.

De producten en diensten uit de Memo-serie van Wolters Kluwer hebben als doel de lezer op een prettige en efficiënte wijze van de belangrijkste feiten en cijfers te voorzien. Reacties hierop en suggesties die kunnen leiden tot verbetering daarvan ontvangen wij graag op het hierna vermelde redactieadres.

juli 2026
de redactie

uitgever & redactieadres
Wolters Kluwer
Postbus 23
7400 GA Deventer
boeken-NL@wolterskluwer.com
www.wolterskluwer.com
www.wolterskluwer.nl/memo

INHOUD

Lijst van afkortingen / 21

1. **Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv)** / 25
1.1 Algemeen / 25
1.2 Financiering volksverzekeringen / 25
1.2.1 Premieplicht / 25
1.2.2 Maatstaf voor heffing / 25
1.2.3 Tarief / 26
1.2.4 Heffingskorting / 31
1.3 Financiering werknemersverzekeringen en WAZ / 34
1.3.1 Algemeen / 34
1.3.1.1 Loonbegrip / 34
1.3.1.2 Maximumpremieloon/maximumuitkeringsdagloon/anoniementarief / 35
1.3.1.3 Werkgevers- en werknemersdeel/verhaalsverbod/einde premieplicht / 36
1.3.2 Algemeen Werkloosheidsfonds/Uitvoeringsfonds voor de overheid / 36
1.3.2.1 Algemeen Werkloosheidsfonds (AWF)/WW-premie / 36
1.3.2.2 Uitvoeringsfonds voor de overheid (UFO)/UFO-premie / 39
1.3.3 Arbeidsongeschiktheidsfonds en Werkhervattingskas / 39
1.3.3.1 Algemeen / 39
1.3.3.2 Gedifferentieerde Aof-premie / 39
1.3.3.3 Gedifferentieerde Whk-premie / 40
1.3.4 Eigen risico dragen / 46
1.4 Banenafspraak en quotumheffing arbeidsbeperkten / 47
1.4.1 Quotumheffing / 47
1.4.2 Arbeidsbeperkte / 49
1.4.3 Registratie arbeidsbeperkten (doelgroepregister) / 52
1.4.4 Berekening quotumheffing / 53
1.4.4.1 Quotumpercentage / 53
1.4.4.2 Quotumtekort / 56
1.4.4.3 Quotumheffing / 57
1.4.5 Heffing en invordering quotumheffing / 57
1.4.6 Geleidelijke invoering/(de)activering/opschorting quotumheffing / 58
1.5 Heffing van premies / 58
1.6 Gemoedsbezwaren / 59
1.7 Financiering vrijwillige sociale verzekeringen / 60
1.7.1 Financiering vrijwillige verzekering AOW en Anw / 60
1.7.2 Financiering vrijwillige werknemersverzekeringen / 60

2. **Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl)** / 62
2.1 Algemeen / 62
2.2 Begrippen / 62
2.3 Loonkostenvoordelen / 63
2.3.1 Loonkostenvoordelen / 63
2.3.2 Loonkostenvoordeel oudere werknemer (t/m 2025) / 63
2.3.3 Loonkostenvoordeel arbeidsgehandicapte werknemer / 64
2.3.4 Loonkostenvoordeel doelgroep banenafspraak (t/m 2025: en scholingsbelemmerden) / 66
2.3.5 Loonkostenvoordeel herplaatsen arbeidsgehandicapte werknemer / 68
2.4 Lage-inkomensvoordeel (Liv) (t/m 2024) / 70
2.5 Minimumjeugdloonvoordeel (jeugd-Liv) (t/m 2023) / 70
2.6 Te gelde maken / 71
2.6.1 Toekenning / 71
2.6.2 Herziening / 72
2.6.3 Betaling / 73

3-9. **Gereserveerd** / 73

10. **Algemene Ouderdomswet (AOW)** / 74
10.1 Algemeen / 74
10.2 Verzekerden / 77
10.3 Ouderdomspensioen/toeslag / 77
10.3.1 Rechten / 77
10.3.2 Toeslag / 79
10.3.3 Korting / 81
10.3.4 Schema uitkeringsrechten / 82
10.4 Vakantie-uitkering / 83
10.5 Overlijdensuitkering / 84
10.6 Gereserveerd / 84
10.7 Te gelde maken van uitkeringsrecht / 84
10.7.1 Aanvraag/ingang / 84
10.7.2 Herziening/intrekking / 84
10.8 Betaling / 85
10.9 Vrijwillige verzekering / 85
10.10 Gemoedsbezwaren / 86

11. **Tijdelijke regeling overbruggingsuitkering AOW (TROA) (t/m 2024)** / 87
11.1 Algemeen (t/m 2024) / 87
11.2 Inkomen en vermogen (t/m 2024) / 88
11.3 Recht en hoogte (t/m 2024) / 89
11.3.1 Overbruggingsuitkering/partneruitkering (t/m 2024) / 89
11.3.2 Korting en aftopping (t/m 2024) / 92
11.3.3 Vakantie-uitkering (t/m 2024) / 93
11.3.4 Overlijdensuitkering (t/m 2024) / 93
11.4 Te gelde maken (t/m 2024) / 94
11.4.1 Aanvraag/toekenning/ingang (t/m 2024) / 94
11.4.2 Herziening, intrekking en einde (t/m 2024) / 94
11.5 Betaling (t/m 2024) / 94

12. **Algemene nabestaandenwet (Anw)** / 95
12.1 Algemeen / 95
12.2 Verzekerden / 96
12.3 Uitkeringen / 96
12.3.1 Begrippen / 96
12.3.2 Recht/ingang/herleving/einde / 96
12.3.2.1 Nabestaandenuitkering / 96
12.3.2.2 Wezenuitkering / 97
12.3.3 Hoogte / 99
12.3.3.1 Uitkeringsbedragen / 99
12.3.3.2 Korting / 104
12.3.4 Beperking export Anw-uitkering / 104
12.3.5 Anw-uitkering bij detentie, voortvluchtig of uitreiziger zijn / 105
12.4 Vakantie-uitkering / 107
12.5 Overlijdensuitkering / 108
12.6 Tegemoetkoming Anw / 108
12.7 Te gelde maken van uitkeringsrecht / 108
12.7.1 Aanvraag / 108
12.7.2 Herziening/intrekking / 109
12.8 Betaling / 109
12.9 Vrijwillige verzekering / 109

13. **Algemene Kinderbijslagwet (AKW)** / 111
13.1 Algemeen / 111
13.2 Verzekerden / 111
13.3 Kinderbijslag / 112
13.3.1 Rechten / 112
13.3.2 Schema kinderbijslag/onderhoudsvereiste / 114
13.3.3 Aanspraken kinderbijslag / 115
13.3.4 Berekening aanspraken kinderbijslag / 116
13.4 Aanvraag/toekenning / 116
13.5 Herziening/intrekking / 117
13.6 Betaling / 117

14-19. **Gereserveerd** / 117

20. **Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (AWIR)** / 118
20.1 Algemeen / 118
20.2 Begrippen / 118
20.3 Draagkracht / 121
20.4 Vreemdeling/uitreiziger / 124
20.5 Uitvoering door Dienst Toeslagen / 125
20.5.1 Aanvraag/toekenning / 125
20.5.2 Herziening / 127
20.5.3 Betaling / 127

21. **Wet op het kindgebonden budget (WKB)** / 131
21.1 Algemeen / 131
21.2 Aanspraak en hoogte kindgebonden budget / 131
21.3 Aanvraag / 134

22. **Wet kinderopvang (Wko)** / 135
22.1 Algemeen / 135
22.2 Kinderopvang / 135
22.3 Aanspraak op kinderopvangtoeslag / 137
22.4 Kinderopvangtoeslag / 137
22.4.1 Aanspraak kinderopvangtoeslag / 137
22.4.2 Hoogte / 140
22.4.3 Aanvullende tegemoetkoming gemeente / 148

23. **Wet op de huurtoeslag (Wht)** / 149
23.1 Algemeen / 149
23.2 Recht op huurtoeslag / 150
23.2.1 Huurder / 150
23.2.2 Woning / 150
23.2.3 Draagkracht en inkomensgrenzen / 151
23.2.4 Huurprijs / 152
23.3 Hoogte van huurtoeslag / 153

24. **Wet hersteloperatie toeslagen** / 156
24.1 Algemeen / 156
24.2 Compensatie en tegemoetkomingen gedupeerde aanvrager kinderopvangtoeslag / 157
24.2.1 (Aanvullende) compensatie / 157
24.2.2 O/GS-tegemoetkoming / 160
24.2.3 Forfaitaire tegemoetkoming voor geleden schade / 161
24.2.4 Incidentele noodvoorziening / 162
24.2.5 Vangnetbepaling / 162
24.3 Compensatie en tegemoetkomingen nabestaanden van overleden aanvrager kinderopvangtoeslag / 163
24.4-24.5 Gereserveerd / 166
24.6 Tegemoetkoming kinderen / 166
24.7 Tegemoetkoming nabestaanden van overleden kind / 171
24.8 Compensatie en noodvoorziening ex-partner gedupeerde aanvrager kinderopvangtoeslag / 173
24.9 Gereserveerd / 175
24.10 Tegemoetkomingen gedupeerde aanvrager huurtoeslag/ zorgtoeslag/kindgebonden budget / 175
24.11 Ondersteuning / 177
24.11.1 Ondersteuning door gemeente / 177
24.11.2 Ondersteuning in buitenland / 179
24.12 Schulden / 181
24.12.1 Afkoelingsperiode / 181
24.12.2 Bestuursrechtelijke/publiekrechtelijke/publieke schulden / 182
24.12.3 Private schulden / 186
24.13 Persoonlijke bijstand bij afhandeling herstel voor nabestaanden overleden aanvrager kinderopvangtoeslag / 192
24.14 Gereserveerd / 193
24.15 Betaling / 193
24.16 Formele bepalingen / 193
24.17 Overgangsrecht / 193

25-39. **Gereserveerd** / 193

40. **Wet arbeid en zorg (WAZO)** / 194
40.1 Algemeen / 194
40.2 Gereserveerd / 195
40.3 Zwangerschap, bevalling, adoptie en pleegzorg / 195
40.3.1 Recht op verlof / 195
40.3.1.1 Zwangerschapsverlof en bevallingsverlof / 195
40.3.1.2 Verlof in verband met adoptie of pleegzorg / 197
40.3.2 Recht op WAZO-uitkering / 198
40.3.2.1 Begrippen / 198
40.3.2.2 Recht op WAZO-uitkering in verband met zwangerschap en bevalling / 199
40.3.2.3 Recht op WAZO-uitkering in verband met adoptie/pleegzorg / 199
40.3.2.4 Vervangingsuitkering / 200
40.3.3 Hoogte WAZO-uitkering/vervangingsuitkering / 200
40.3.4 Te gelde maken van uitkeringsrecht / 201
40.3.5 Betaling / 202
40.4 Gereserveerd / 202
40.5 Kortverzuimverlof en geboorteverlof / 203
40.5.1 Calamiteitenverlof, kortverzuimverlof en (aanvullend) geboorteverlof / 203
40.5.2 WAZO-uitkering in verband met aanvullend geboorteverlof / 205
40.6 Kort- en langdurend zorgverlof / 207
40.6.1 Kortdurend zorgverlof / 207
40.6.2 Langdurend zorgverlof / 208
40.7 Ouderschapsverlof / 209
40.7.1 Recht op ouderschapsverlof / 209
40.7.2 WAZO-uitkering tijdens ouderschapsverlof / 210

41. **Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (WMM)** / 213
41.1 Algemeen / 213
41.2 Minimumloon / 215
41.3 Minimumvakantiebijslag / 221

42-49. **Gereserveerd** / 222

50. **Werkloosheidswet (WW)** / 223
50.1 Algemeen / 223
50.2 Werknemer/dienstbetrekking / 223
50.2.1 Werknemer / 223
50.2.2 Dienstbetrekking / 224
50.3 Werkgever / 226
50.4 Verzekerden / 226
50.5 Gereserveerd / 226
50.6 WW-uitkering / 226
50.6.1 Recht / 226
50.6.2 Duur / 229

50.6.3 Hoogte / 231
50.7 Vakantie-uitkering / 232
50.8 Gereserveerd / 232
50.9 Re-integratiemaatregelen / 233
50.10 Te gelde maken van uitkeringsrecht / 234
50.10.1 Aanvraag / 234
50.10.2 Herziening/intrekking / 234
50.10.3 Einde / 235
50.10.4 Herleving / 235
50.10.5 Verwijtbare werkloosheid/passende arbeid/verplichtingen / 236
50.11 Betaling / 240
50.12-50.14 Gereserveerd / 240
50.15 Betalingsonmacht werkgever / 240
50.16 Vrijwillige verzekering / 243
50.17 Gemoedsbezwaren / 244

51. **Toeslagenwet (TW)** / 245
51.1 Algemeen / 245
51.2 Toeslag / 245
51.2.1 Recht op toeslag / 245
51.2.2 Hoogte van toeslag / 248
51.3 Vakantie-uitkering / 249
51.4 Overlijdensuitkering / 249
51.5 Aanvraag/herziening/intrekking / 249
51.6 Betaling / 250

52-59. **Gereserveerd** / 250

60. **Participatiewet** / 251
60.1 Algemeen / 251
60.2 Recht op bijstand / 253
60.3 Algemene bijstand / 255
60.3.1 Algemeen / 255
60.3.2 Middelen / 262
60.3.2.1 Algemeen / 262
60.3.2.2 Inkomen / 267
60.3.2.3 Vermogen / 268
60.4 Aanvullende inkomensondersteuning / 269
60.4.1 Individuele en categoriale bijzondere bijstand / 269
60.4.2 Individuele inkomenstoeslag / 270
60.5 Studietoeslag / 270
60.6 Eenmalige tegemoetkoming energiekosten studenten / 271
60.7 Tegemoetkoming alleenverdienersproblematiek (vanaf 2025) / 271
60.8 Vakantie-uitkering / 272
60.9 Overlijdensuitkering / 272
60.10-60.12 Gereserveerd / 272
60.13 Re-integratiemaatregelen / 272
60.13.1 Ondersteuning bij arbeidsinschakeling / 272

60.13.2 Participatieplaats / 273
60.13.3 Participatievoorziening beschut werk / 273
60.13.4 Loonkostensubsidie en begeleiding op werkplek / 275
60.13.5 Ondersteuning bij leer-werktrajecten (t/m 2025) / 279
60.13.6 Tolkvoorzieningen / 279
60.13.7 Werkvoorzieningen visueel beperkten / 280
60.14 Te gelde maken van rechten / 281
60.14.1 Aanvraag/toekenning / 281
60.14.2 Herziening/intrekking / 284
60.15 Betaling / 284
60.16 Verplichtingen / 285
60.16.1 Arbeidsinschakeling / 285
60.16.2 Overige verplichtingen / 286
60.17 Bijstandsvormen / 287

61. **Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (BBZ 2004)** / 289
61.1 Zelfstandige / 289
61.2 BBZ-bijstand / 290
61.2.1 Vermogensgrenzen bijstand om niet / 290
61.2.2 Algemene bijstand / 290
61.2.3 Bijstand in bedrijfskapitaal / 291
61.2.4 Inkomen / 292
61.2.5 Vermogen / 293
61.3 Gereserveerd / 293
61.4 Nadere bepalingen voor groepen zelfstandigen / 293
61.4.1 Gevestigde zelfstandigen / 293
61.4.2 Beginnende zelfstandigen / 294
61.4.3 Oudere zelfstandigen / 294
61.4.4 Beëindigende zelfstandigen / 295
61.4.5 Starter tijdens voorbereidingsperiode / 295
61.4.6 Samenwerkingsverband/rechtspersoon / 295
61.4.7 Zelfstandigen in het buitenland / 296
61.5 Te gelde maken van rechten / 296
61.6 Formele bepalingen / 296

62. **Gereserveerd** / 297

63. **Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)** / 298
63.1 Algemeen / 298
63.2 IOAW-uitkering / 299
63.2.1 Recht op uitkering / 299
63.2.2 Grondslag / 301
63.2.3 Hoogte / 302
63.3 Vakantie-uitkering / 303
63.4 Overlijdensuitkering / 304
63.5 Gereserveerd / 304
63.6 Te gelde maken van uitkeringsrecht / 304
63.6.1 Aanvraag/toekenning / 304
63.6.2 Herziening/intrekking / 304

63.7 Betaling / 305
63.8 Rechten en plichten / 305

64. **Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)** / 307
64.1 Algemeen / 307
64.2 IOAZ-uitkering / 307
64.2.1 Recht / 307
64.2.2 Grondslag / 309
64.2.3 Hoogte / 310
64.3 Vakantie-uitkering / 312
64.4 Overlijdensuitkering / 312
64.5 Gereserveerd / 312
64.6 Te gelde maken van uitkeringsrecht / 312
64.6.1 Aanvraag/toekenning / 312
64.6.2 Herziening/intrekking / 313
64.7 Betaling / 313
64.8 Rechten en plichten / 313

65. **Wet inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW)** / 314
65.1 Algemeen / 314
65.2 IOW-uitkering / 315
65.2.1 Recht / 315
65.2.2 Hoogte / 316
65.2.3 Uitsluitingsgronden / 316
65.3 Vakantie-uitkering / 317
65.4 Overlijdensuitkering / 317
65.5 Gereserveerd / 317
65.6 Te gelde maken van uitkeringsrecht / 317
65.6.1 Aanvraag/vaststelling / 317
65.6.2 Herziening/intrekking / 318
65.6.3 Einde / 318
65.6.4 Herleving / 318
65.6.5 Rechten en plichten / 318
65.7 Betaling / 320

66-69. **Gereserveerd** / 320

70. **Ziektewet (ZW)** / 321
70.1 Algemeen / 321
70.2 Werknemer/dienstbetrekking / 321
70.2.1 Werknemer / 321
70.2.2 Dienstbetrekking / 322
70.3 Werkgever / 324
70.3.1 Werkgever / 324
70.3.2 Verhaalssanctie op ex-werkgever / 326
70.3.3 Passende arbeid/plan van aanpak/ontheffing opzegverbod/second opinion / 327
70.4 Verzekerden / 328
70.5 Gereserveerd / 328

70.6 ZW-uitkering / 328
70.6.1 Recht / 328
70.6.1.1 Ziekengeld / 328
70.6.1.2 Loondoorbetalingsverplichting bij ziekte / 331
70.6.1.3 Vrouwelijke verzekerde ziek door zwangerschap/bevalling / 333
70.6.1.4 Herintredende werknemer / 333
70.6.1.5 Oudere en voormalig langdurig werkloze werknemer / 336
70.6.1.6 Geen ziekengeld/wachttijd / 337
70.6.1.7 Nawerking / 338
70.6.2 Hoogte / 338
70.7 Overlijdensuitkering / 339
70.8 Gereserveerd / 340
70.9 Re-integratie-instrumenten / 340
70.10 Te gelde maken van uitkeringsrecht / 340
70.10.1 Ziekte- en hersteldmelding/passende arbeid/voorschriften / 340
70.10.2 Herziening/intrekking/einde / 342
70.10.3 Oproep en onderzoek / 343
70.11 Betaling / 343
70.12 Gereserveerd / 343
70.13 Eigen risico dragen / 343
70.14 Verhaal ziekengeld aan AOW-gerechtigde werknemer / 345
70.15 Vrijwillige verzekering / 345
70.16 Gemoedsbezwaren / 347

71. **Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)** / 348
71.1 Algemeen / 348
71.2 Arbeidsongeschiktheid / 349
71.3 Werknemer / 352
71.4 Werkgever / 352
71.5 Loon / 352
71.6 Verzekerden / 353
71.6.1 WIA-verzekering / 353
71.6.2 Verplichte verzekering / 353
71.6.3 Vrijwillige verzekering / 353
71.7 Wachttijd en verlenging loondoorbetalingsperiode / 356
71.8 Rechten en plichten / 357
71.8.1 Re-integratieverplichtingen werkgever / 357
71.8.2 Verplichtingen verzekerde / 360
71.8.3 Bevoegdheden en verplichtingen UWV / 363
71.8.4 Verplichtingen eigenrisicodrager WGA / 364
71.9 Re-integratie-instrumenten / 364
71.9.1 Ondersteuning bij arbeidsinschakeling / 364
71.9.2 Voorzieningen / 365
71.9.3 Subsidies werkgever / 366
71.9.4 Proefplaats / 368
71.9.5 Participatieplaats / 369
71.9.6 Tijdelijk experiment bredere inzet re-integratie-instrumenten / 369

71.10 WIA-uitkering / 369
71.10.1 Recht op IVA-uitkering / 369
71.10.2 Recht op WGA-uitkering / 370
71.10.3 Duur en hoogte / 372
71.10.3.1 Hoogte IVA-uitkering / 372
71.10.3.2 Duur loongerelateerde WGA-uitkering / 373
71.10.3.3 Inkomenseis WGA-loonaanvullingsuitkering/WGA-vervolg-uitkering / 374
71.10.3.4 Hoogte WGA-uitkering / 375
71.10.4 Uitsluitingsgronden / 377
71.11 Vakantie-uitkering / 377
71.12 Overlijdensuitkering / 378
71.13 Tegemoetkoming arbeidsongeschikten / 378
71.14 Te gelde maken van WIA-uitkeringsrecht / 378
71.14.1 Aanvraag / 378
71.14.2 Herziening/intrekking / 379
71.14.3 Einde / 380
71.14.4 Herleving / 381
71.15 Betaling / 382
71.16 Eigen risico dragen / 382

72. **Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)** / 385
72.1 Algemeen / 385
72.2 Arbeidsongeschiktheid / 385
72.3 Werknemer/dienstbetrekking / 386
72.3.1 Werknemer / 386
72.3.2 Dienstbetrekking / 386
72.4 Werkgever / 386
72.4.1 Werkgever / 386
72.4.2 Plan van aanpak/re-integratieverslag / 387
72.5 Verzekerden / 388
72.6 Gereserveerd / 389
72.7 WAO-uitkering / 390
72.7.1 Recht / 390
72.7.2 Hoogte / 392
72.8 Vakantie-uitkering / 393
72.9 Overlijdensuitkering / 393
72.10 Tegemoetkoming arbeidsongeschikten / 394
72.11 Gereserveerd / 394
72.12 Re-integratie-instrumenten / 394
72.12.1 Loonsuppletie / 394
72.12.2 Inkomenssuppletie / 395
72.12.3 Voorzieningen / 396
72.12.4 Proefplaats / 396
72.12.5 Participatieplaats / 396
72.13 Te gelde maken van uitkeringsrecht / 396
72.13.1 Toekenning en ingangsdatum / 396
72.13.2 Herziening / 397
72.13.3 Intrekking/einde / 398
72.13.4 Heropening / 398
72.14 Betaling / 399

72.15-72.17 Gereserveerd / 400
72.18 Vrijwillige verzekering / 400
72.19 Gemoedsbezwaren / 400

73. **Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)** / 401
73.1 WAZ-uitkeringsgrondslag / 401
73.2 Tegemoetkoming arbeidsongeschikten / 401

74. **Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)** / 402
74.1 Algemeen / 402
74.2 Ingezetene/studerende / 403
74.2.1 Ingezetene / 403
74.2.2 Studerende / 403
74.3 Arbeidsongeschiktheidsvoorziening voor jonggehandicapten / 403
74.3.1 Jonggehandicapte / 403
74.3.2 Recht / 404
74.3.3 Hoogte / 405
74.3.4 Uitsluitingsgronden / 405
74.3.5 Aanvullende tegemoetkoming / 406
74.3.6 Vakantie-uitkering / 406
74.3.7 Overlijdensuitkering / 406
74.3.8 Aanvraag/toekenning / 406
74.3.9 Herziening/intrekking / 406
74.3.10 Einde/herleving / 406
74.3.11 Betaling / 407
74.4 Werk en arbeidsondersteuning (instroom van 2010 t/m 2014) / 407
74.4.1 Begrippen / 407
74.4.1.1 Jonggehandicapte / 407
74.4.1.2 Arbeidsongeschiktheid / 407
74.4.2 Verplichtingen / 408
74.4.2.1 Algemene verplichtingen / 408
74.4.2.2 Plichten in verband met recht op Wajong-arbeidsondersteuning / 409
74.4.3 Uitsluitingsgronden / 411
74.4.4 Recht/herleving/einde / 412
74.4.5 Re-integratie en Wajong-arbeidsondersteuning / 413
74.4.6 Inkomensvoorzieningen / 414
74.4.6.1 Wajong-inkomensondersteuning / 414
74.4.6.2 Uitkering volledig en duurzaam arbeidsongeschikten / 415
74.4.6.3 Verhoging / 416
74.4.6.4 Garantiebedrag / 416
74.4.7 Aanvullende tegemoetkoming / 417
74.4.8 Vakantie-uitkering / 417
74.4.9 Overlijdensuitkering / 418
74.4.10 Aanvraag/toekenning/herziening/intrekking / 418
74.4.10.1 Aanvraag/toekenning / 418
74.4.10.2 Herziening/intrekking / 418

74.4.11 Betaling / 419
74.5 Wajong-uitkering (instroom voor 2010) / 419
74.5.1 Arbeidsongeschiktheid / 419
74.5.2 Jonggehandicapte / 419
74.5.3 Recht / 420
74.5.4 Hoogte / 421
74.5.5 Aanvullende tegemoetkoming / 422
74.5.6 Vakantie-uitkering / 422
74.5.7 Overlijdensuitkering / 423
74.5.8 Re-integratie-instrumenten / 423
74.5.8.1 Loondispensatie / 423
74.5.8.2 Proefplaats/participatieplaats / 424
74.5.8.3 Onderwijsvoorzieningen / 424
74.5.8.4 Tijdelijk experiment bredere inzet re-integratie-instrumenten / 425
74.5.9 Aanmelding / 425
74.5.10 Toekenning en ingangsdatum / 425
74.5.11 Herziening/intrekking / 425
74.5.12 Einde / 426
74.5.13 Herleving/heropening / 426
74.5.14 Betaling / 427
74.6 Tegemoetkoming arbeidsongeschikten / 427

75-79. **Gereserveerd** / 427

80. **Zorgverzekeringswet (Zvw)** / 428
80.1 Algemeen / 428
80.2 Verplichte zorgverzekering / 428
80.2.1 Verzekeringsplicht en acceptatieplicht / 428
80.2.2 Aanvang zorgverzekering / 429
80.2.3 Einde zorgverzekering / 430
80.2.4 Verzekering van onverzekerden / 431
80.3 Inhoud zorgverzekering / 433
80.3.1 Te verzekeren risico / 433
80.3.2 Te verzekeren prestaties (wettelijk pakket) / 433
80.3.3 Inhoud en omvang wettelijk pakket / 435
80.3.4 Premie / 442
80.3.5 Bestuursrechtelijke premie / 442
80.3.6 Eigen risico / 446
80.4 Inkomensafhankelijke bijdrage / 447
80.4.1 Grondslag en tarief / 447
80.4.2 Heffing / 450
80.5 Gemoedsbezwaren / 451
80.6 Door EU-/EER-verordening of verdrag met Verenigd Koninkrijk met terugwerkende kracht verzekerd voor Zvw / 451
80.7 Verdragsgerechtigden / 453

81. **Wet op de zorgtoeslag (Wzt)** / 455
81.1 Algemeen / 455
81.2 Verzekerde / 455
81.3 Aanspraak op zorgtoeslag / 455

82. **Wet langdurige zorg (Wlz)** / 459
82.1 Wlz vervangt AWBZ / 459
82.2 Begrippen / 459
82.3 Verzekerden / 460
82.3.1 Kring van verzekerden / 460
82.3.2 Inschrijving van verzekerden / 461
82.4 Inhoud van Wlz-verzekering / 461
82.4.1 Verzekerde zorg (verzekerd pakket) / 461
82.4.2 Recht op zorg en te gelde maken van recht / 463
82.4.2.1 Recht op zorg / 463
82.4.2.2 Indicatie / 465
82.4.2.3 Eigen bijdrage Wlz / 466
82.4.2.4 Wachttijd / 468
82.4.3 Leveringsvormen van zorg / 469
82.4.3.1 Keuzemogelijkheden / 469
82.4.3.2 Persoonsgebonden budget / 470
82.4.3.3 Levering in Nederland of buitenland / 472
82.4.3.4 Overbruggingszorg / 473
82.5 Zeggenschap van verzekerde over zijn leven / 474
82.6 Zorg voor bedreigde personen en ADL-assistentie / 476
82.7 Wlz-uitvoerder / 476

83. **Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015)** / 479
83.1 Algemeen / 479
83.2 Begrippen / 479
83.3 Maatschappelijke ondersteuning / 481
83.3.1 Taken gemeente / 481
83.3.2 Algemene maatregelen en algemene voorzieningen / 482
83.3.3 Maatwerkvoorzieningen / 483
83.3.3.1 Begrippen / 483
83.3.3.2 Doelgroep / 483
83.3.3.3 Onderzoek/aanvraag/toekenning / 485
83.3.3.4 Betaling / 489
83.3.3.5 Herziening/intrekking/einde / 489
83.3.4 Eigen bijdrage / 489
83.3.4.1 Algemene bepalingen eigen bijdrage / 489
83.3.4.2 Eigen bijdrage voor maatschappelijke ondersteuning / 496
83.3.4.3 Eigen bijdrage voor beschermd wonen / 498
83.3.4.4 Eigen bijdrage voor opvang / 503
83.4 Overige voorzieningen voor maatschappelijke ondersteuning / 504
83.4.1 Tolkvoorzieningen / 504
83.4.2 Luisterlijn / 505
83.5 Veilig Thuis / 505

84. **Jeugdwet** / 507
84.1 Jeugdwet vervangt WJZ / 507
84.2 Begrippen / 507
84.3 Reikwijdte / 510
84.4 Landelijke voorzieningen / 511
84.5 Taken gemeente / 511
84.6 Gecertificeerde instelling / 516
84.7 Hulpverleningsplan/plan van aanpak / 517
84.8 Pleegzorg / 518
84.9 Gesloten jeugdhulp bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen / 520
84.10 Persoonsgebonden budget / 520

85-98. **Gereserveerd** / 522

99. **Overzichten** / 523
99.1 Werkdagenoverzicht / 523
99.2 Onderwijsvakanties / 523
99.3 Wettelijke rente niet-handelstransacties / 524
99.4 Indexering alimentaties / 525
99.5 Jaarlijkse huurverhoging / 525
99.6 Koopwoning / 528
99.7 Griffierechten Awb / 528

Alfabetisch register / 529

1. Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv)

1.1 Algemeen

- Wfsv regelt financiering sociale verzekeringen.
- Onder werking van Wfsv vallen
  - volksverzekeringen AOW/Anw/Wlz
  - werknemersverzekeringen ZW/WIA/WAO/WW
  - WAZ
  - vrijwillige verzekeringen AOW/Anw/ZW/WIA/WAO/WW.
- In Wfsv wordt verstaan onder
  - werknemer: werknemer als bedoeld in ZW/WIA/WAO/WW
  - werkgever: werkgever als bedoeld in ZW/WIA/WAO/WW
  - volksverzekeringen: verplichte verzekering AOW/Anw/Wlz
  - vrijwillige volksverzekeringen: vrijwillige verzekering AOW/Anw
  - werknemersverzekeringen: verplichte verzekering ZW/WIA/WAO/WW
  - vrijwillige werknemersverzekeringen: vrijwillige verzekering ZW/WIA/WAO/WW.

▷ Art. 1, 2 Wfsv.

1.2 Financiering volksverzekeringen

1.2.1 *Premieplicht*

- Premieplichtig voor volksverzekeringen is verzekerde voor volksverzekeringen (zie AOW, § 10.2, Anw, § 12.2, Wlz, § 82.3.1).
- Anonieme werknemers worden geacht premieplichtig te zijn.
- Geen AOW-premie is verschuldigd vanaf eerste dag van maand waarin verzekerde AOW-leeftijd bereikt.

▷ Art. 6, 10 (2) Wfsv.

1.2.2 *Maatstaf voor heffing*

- Maatstaf voor premieheffing volksverzekeringen is premie-inkomen van premieplichtige.
- Voor heffing van premie bij wege van aanslag
  - wordt onder premie-inkomen verstaan belastbare inkomen uit werk en woning Wet IB 2001 (box 1)
  - behoren niet tot premie-inkomen
  - – buitenlandse wettelijke socialezekerheidsuitkeringen die aldaar krachtens wettelijke uitkeringsregeling bij ouderdom/overlijden onderworpen zijn aan premieheffing

  - indien verzekerde werkzaamheden (heeft) verricht buiten Europese deel van Nederland: gedeelte van premie-inkomen
    - waarop, op grond van internationaal verdrag inzake sociale zekerheid of wetgeving, buitenlandse wetgeving of wetgeving van BES eilanden van toepassing is, of
    - dat bij gebreke van internationaal verdrag, in buitenland krachtens wettelijke uitkeringsregeling bij ouderdom/overlijden onderworpen is aan premieheffing
  - belastbare loon uit dienstbetrekking waaruit op grond van BUB uitsluiting van verzekeringsplicht zou voortvloeien, indien betrokkene niet tevens andere werkzaamheden verrichten.
- Voor heffing van premie bij wijze van inhouding wordt onder premie-inkomen verstaan belastbaar loon Wet LB 1964, met uitzondering van eindheffingsbestanddelen (behalve loonbestanddelen waarover naheffingsaanslag LB/PH is opgelegd aan werkgever).

▷ Art. 7, 8 Wfsv; art. 2.3 Regeling Wfsv.

◢ Fiscaal Memo, § 1.2, 3.21.1.

1.2.3 *Tarief*

- Premie volksverzekeringen wordt vastgesteld op som van premiepercentages AOW, Anw, Wlz over premie-inkomen.

Premie volksverzekeringen/belasting (%)

jaar	*volksverzekeringen* 1e schijf	*belasting* 1e schijf	*totaal* 1e schijf
2026			
Wlz	9,65		
Anw	0,10		
vanaf AOW-leeftijd	9,75	8,10	17,85
AOW	17,90		
tot AOW-leeftijd	27,65	8,10	35,75
2025			
Wlz	9,65		
Anw	0,10		
vanaf AOW-leeftijd	9,75	8,17	17,92
AOW	17,90		
tot AOW-leeftijd	27,65	8,17	35,82
2024			
Wlz	9,65		
Anw	0,10		
vanaf AOW-leeftijd	9,75	9,32	19,07
AOW	17,90		
tot AOW-leeftijd	27,65	9,32	36,97

jaar	*volksverzekeringen* 1e schijf	*belasting* 1e schijf	*totaal* 1e schijf
2023			
Wlz	9,65		
Anw	0,10		
vanaf AOW-leeftijd	9,75	9,28	19,03
AOW	17,90		
tot AOW-leeftijd	27,65	9,28	36,93

Heffingspercentages en premiebedragen[a] premie volksverzekeringen

jaar	*geboren op of na 1-1-1946*		*geboren voor 1-1-1946*	
	percentage	bedrag[b]	percentage	bedrag[b]
2026				
premie-inkomen[c]		€ 38 883		€ 41 123
AOW	17,90	6 960	–	–
Anw	0,10	38	0,10	41
Wlz	9,65	3 752	9,65	3 968
totaal	27,65	10 751	9,75	4 009
2025				
premie-inkomen[c]		€ 38 441		€ 40 502
AOW	17,90	6 880	–	–
Anw	0,10	38	0,10	40
Wlz	9,65	3 709	9,65	3 908
totaal	27,65	10 628	9,75	3 948
2024				
premie-inkomen[c]		€ 38 098		€ 40 021
AOW	17,90	6 819	–	–
Anw	0,10	38	0,10	40
Wlz	9,65	3 676	9,65	3 862
totaal	27,65	10 534	9,75	3 902
2023				
premie-inkomen[c]		€ 37 149		€ 38 703
AOW	17,90	6 649	–	–
Anw	0,10	37	0,10	38
Wlz	9,65	3 584	9,65	3 734
totaal	27,65	10 271	9,75	3 773

a. Exclusief heffingskorting AOW, Anw, Wlz.
b. Maximum.
c. Belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1).

■ Voor anonieme werknemer geldt ongekort heffingspercentage (totaaltarief 52%).

■ 2026

Belastingplichtige geboren op of na 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2026

	belastbaar inkomen uit werk en woning		*% van heffing* belasting		premie	totaal	*belasting*[a]	
tot AOW-leeftijd								
1e schijf	€ 38 883		8,10	+	27,65	35,75	€ 13 900	
2e schijf	39 543		37,56	+	–	37,56	14 852	
		€ 78 426						€ 28 752
3e schijf	meerdere boven	78 426	49,50	+	–	49,50		
vanaf AOW-leeftijd								
1e schijf	€ 38 883		8,10	+	9,75	17,85	€ 6 940	
2e schijf	39 543		37,56	+	–	37,56	14 852	
		€ 78 426						€ 21 792
3e schijf	meerdere boven	78 426	49,50	+	–	49,50		

a. Belasting wordt verhoogd met 11,94% van deel van grondslagverminderende posten (zie Fiscaal Memo, § 1.3.1) dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 11,94% van grondslagverminderende posten).

Belastingplichtige geboren voor 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2026

	belastbaar inkomen uit werk en woning		*% van heffing* belasting		premie	totaal	*belasting*[a]	
80 jaar en ouder								
1e schijf	€ 41 123		8,10	+	9,75	17,85	€ 7 339	
2e schijf	37 303		37,56	+	–	37,56	14 011	
		€ 78 426						€ 21 350
3e schijf	meerdere boven	78 426	49,50	+	–	49,50		

a. Belasting wordt verhoogd met 11,94% van deel van grondslagverminderende posten (zie Fiscaal Memo, § 1.3.1) dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 11,94% van grondslagverminderende posten).

■ 2025

Belastingplichtige geboren op of na 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2025

	belastbaar inkomen uit werk en woning		*% van heffing* belasting		premie	totaal	*belasting*[a]	
tot AOW-leeftijd								
1e schijf	€ 38 441		8,17	+	27,65	35,82	€ 13 768	
2e schijf	38 376		37,48	+	–	37,48	14 383	
		€ 76 817						€ 28 151
3e schijf	meerdere boven	76 817	49,50	+	–	49,50		
vanaf AOW-leeftijd								
1e schijf	€ 38 441		8,17	+	9,75	17,92	€ 6 887	
2e schijf	38 376		37,48	+	–	37,48	14 383	
		€ 76 817						€ 21 270
3e schijf	meerdere boven	76 817	49,50	+	–	49,50		

a. Belasting wordt verhoogd met 12,02% van deel van grondslagverminderende posten (zie Fiscaal Memo, § 1.3.1) dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,02% van grondslagverminderende posten).

Belastingplichtige geboren voor 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2025

	belastbaar inkomen uit werk en woning		*% van heffing* belasting		premie	totaal	*belasting*[a]	
79 jaar en ouder								
1e schijf	€40 502		8,17	+	9,75	17,92	€ 7 257	
2e schijf	36 315		37,48	+	–	37,48	13 610	
		€ 76 817						€ 20 867
3e schijf	meerdere boven	76 817	49,50	+	–	49,50		

a. Belasting wordt verhoogd met 12,02% van deel van grondslagverminderende posten (zie Fiscaal Memo, § 1.3.1) dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,02% van grondslagverminderende posten).

■ 2024

Belastingplichtige geboren op of na 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2024

	belastbaar inkomen uit werk en woning		*% van heffing* belasting		premie	totaal	*belasting*[a]	
tot AOW-leeftijd								
1e schijf	€ 38 098		9,32	+	27,65	36,97	€ 14 084	
2e schijf	37 420		36,97	+	–	36,97	13 834	
		€ 75 518						€ 27 918
3e schijf	meerdere boven	75 518	49,50	+	–	49,50		
vanaf AOW-leeftijd								
1e schijf	€ 38 098		9,32	+	9,75	19,07	€ 7 264	
2e schijf	37 420		36,97	+	–	36,97	13 834	
		€ 75 518						€ 21 098
3e schijf	meerdere boven	75 518	49,50	+	–	49,50		

a. Belasting wordt verhoogd met 12,53% van deel van grondslagverminderende posten (zie Fiscaal Memo, § 1.3.1) dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,53% van grondslagverminderende posten).

Belastingplichtige geboren voor 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2024

	belastbaar inkomen uit werk en woning		*% van heffing* belasting		premie	totaal	*belasting*[a]	
78 jaar en ouder								
1e schijf	€ 40 021		9,32	+	9,75	19,07	€ 7 631	
2e schijf	35 497		36,97	+	–	36,97	13 123	
		€ 75 518						€ 20 754
3e schijf	meerdere boven	75 518	49,50	+	–	49,50		

a. Belasting wordt verhoogd met 12,53% van deel van grondslagverminderende posten (zie Fiscaal Memo, § 1.3.1) dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,53% van grondslagverminderende posten).

■ 2023

Belastingplichtige geboren op of na 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2023

	belastbaar inkomen uit werk en woning		***% van heffing*** belasting		premie	totaal	***belasting***[a]	
tot AOW-leeftijd								
1e schijf	€ 37 149		9,28	+	27,65	36,93	€ 13 718	
2e schijf	35 882		36,93	+	–	36,93	13 251	
		€ 73 031						€ 26 969
3e schijf	meerdere boven	73 031	49,50	+	–	49,50		
vanaf AOW-leeftijd								
1e schijf	€ 37 149		9,28	+	9,75	19,03	€ 7 069	
2e schijf	35 882		36,93	+	–	36,93	13 251	
		€ 73 031						€ 20 320
3e schijf	meerdere boven	73 031	49,50	+	–	49,50		

a. Belasting wordt verhoogd met 12,57% van deel van grondslagverminderende posten (zie Fiscaal Memo, § 1.3.1) dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,57% van grondslagverminderende posten).

Belastingplichtige geboren voor 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2023

	belastbaar inkomen uit werk en woning		***% van heffing*** belasting		premie	totaal	***belasting***[a]	
77 jaar en ouder								
1e schijf	€ 38 703		9,28	+	9,75	19,03	€ 7 364	
2e schijf	34 328		36,93	+	–	36,93	12 677	
		€ 73 031						€ 20 041
3e schijf	meerdere boven	73 031	49,50	+	–	49,50		

a. Belasting wordt verhoogd met 12,57% van deel van grondslagverminderende posten (zie Fiscaal Memo, § 1.3.1) dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,57% van grondslagverminderende posten).

▷ Art. 8, 10, 11 Wfsv; art. 26b Wet LB 1964; Regeling tot vaststelling premiepercentages werknemers- en volksverzekeringen, maximumpremieloon werknemersverzekeringen en de opslag kinderopvangtoeslag 2026; Regeling vaststelling premiepercentage Wlz.

◢ Fiscaal Memo, § 1.3.1, 3.15.

1.2.4 *Heffingskorting*

■ Verschuldigde premie volksverzekeringen is
  ■ premie volksverzekeringen

verminderd met
- voor premieplichtige geldende heffingskorting voor volksverzekeringen en heffingskorting voor inkomstenbelasting.

Gecombineerde heffingskorting[a]

bestanddelen		
heffingskorting voor inkomstenbelasting		.....
heffingskorting voor AOW[b]	.....	
heffingskorting voor Anw[b]	.....	
heffingskorting voor Wlz[b]	.....+	
heffingskorting voor volksverzekeringen		.....+
basis-gecombineerde heffingskorting[c]		.....
verhoging bij minstverdienende partner[d,e]		.....+
gecombineerde heffingskorting		.....

a. Heffingskorting bedraagt gedeelte van standaardheffingskorting naar rato van heffingspercentages belasting en premie volksverzekeringen in eerste schijf (verdelingsbreuken).
b. Mits premieplichtig voor genoemde volksverzekering; bij berekening premie volksverzekeringen bij wijze van inhouding (dus via loonbelasting) worden bij berekening van heffingskorting voor volksverzekeringen bestanddelen van standaardloonheffingskorting die geen deel uitmaken van standaardloonheffingskorting op nul gesteld; bij gedeeltelijke premieplicht in kalenderjaar (niet door overlijden) wordt heffingskorting tijdsevenredig verminderd.
c. Maximaal bedrag van gecombineerde inkomensheffing na toepassing regelingen ter voorkoming van dubbele belasting (zie § 1.2.2).
d. Verhoging tot voor belastingplichtige geldende algemene heffingskorting (zie Fiscaal Memo, § 1.81) volgt indien
   - belastingplichtige
   – geboren is voor 1-1-1963, en
   – in kalenderjaar gedurende meer dan 6 maanden dezelfde partner heeft, en
   - basis-gecombineerde heffingskorting door lage gecombineerde inkomensheffing is afgetopt beneden voor belastingplichtige geldende algemene heffingskorting (zie Fiscaal Memo, § 1.81.2).
e. Waaronder ook bijzondere verhoging heffingskorting voor inkomstenbelasting voor niet-premieplichtige; bijzondere verhoging geldt alleen voor inwoner van andere EU-lidstaat, BES eilanden, andere mogendheid waarmee Nederland belastingverdrag heeft gesloten of Nederland (beperking tot genoemde landen geldt via toepassing bepalingen omtrent kwalificerende buitenlandse belastingplichtige).

Verdelingsbreuken bestanddelen standaardheffingskorting[a]

heffingskorting	***2026***	***2025***	***2024***	***2023***
inkomstenbelasting	8,10/35,75	8,17/35,82	9,32/36,97	9,28/36,93
AOW	17,90/35,75	17,90/35,82	17,90/36,97	17,90/36,93
Anw	0,10/35,75	0,10/35,82	0,10/36,97	0,10/36,93
Wlz	9,65/35,75	9,65/35,82	9,65/36,97	9,65/36,93

a. Verdelingsbreuken gelden niet voor ouderenkorting, alleenstaande ouderenkorting en korting voor groene beleggingen (zie tabel afwijkende verdelingsbreuken).

Afwijkende verdelingsbreuken[a]

heffingskorting	*2026*	*2025*	*2024*	*2023*
inkomstenbelasting	8,10/17,85	8,17/17,92	9,32/19,07	9,28/19,03
AOW	–	–	–	–
Anw	0,10/17,85	0,10/17,92	0,10/19,07	0,10/19,03
Wlz	9,65/17,85	9,65/17,92	9,65/19,07	9,65/19,03

a. Afwijkende verdelingsbreuken gelden alléén voor ouderenkorting, alleenstaande ouderenkorting en korting voor groene beleggingen.

Gecombineerde heffingskorting (belasting- en volledige premieplicht) – 2026

bestanddelen	*tot AOW-leeftijd*[a]	*vanaf AOW-leeftijd*[a]
algemene heffingskorting[b]	€ 3115	€ 1555
arbeidskorting[b]	5685	2840
inkomensafhankelijke combinatiekorting[b]	3032	1514
jonggehandicaptenkorting	923	–
ouderenkorting[b]	–	2067
alleenstaande ouderenkorting	–	540
korting voor groene beleggingen	0,1%[c]	0,1%[c]

a. Op bestanddelen van standaardheffingskorting zijn alleen verdelingsbreuken toegepast; daadwerkelijke toepasselijkheid is afhankelijk van diverse voorwaarden; vermelde leeftijden gelden per 1 januari.
b. Maximaal.
c. Van op peildatum in box 3 vrijgestelde bedrag.

Gecombineerde heffingskorting (belasting- en volledige premieplicht) – 2025

bestanddelen	*tot AOW-leeftijd*[a]	*vanaf AOW-leeftijd*[a]
algemene heffingskorting[b]	€ 3068	€ 1535
arbeidskorting[b]	5599	2803
inkomensafhankelijke combinatiekorting[b]	2986	1495
jonggehandicaptenkorting	909	–
ouderenkorting[b]	–	2035
alleenstaande ouderenkorting	–	531
korting voor groene beleggingen	0,1%[c]	0,1%[c]

a. Op bestanddelen van standaardheffingskorting zijn alleen verdelingsbreuken toegepast; daadwerkelijke toepasselijkheid is afhankelijk van diverse voorwaarden; vermelde leeftijden gelden per 1 januari.
b. Maximaal.
c. Van op peildatum in box 3 vrijgestelde bedrag.

Gecombineerde heffingskorting (belasting- en volledige premieplicht) – 2024

bestanddelen	*tot AOW-leeftijd*[a]	*vanaf AOW-leeftijd*[a]
algemene heffingskorting[b]	€ 3362	€ 1734
arbeidskorting[b]	5532	2854
inkomensafhankelijke combinatiekorting[b]	2950	1522

bestanddelen	*tot AOW-leeftijd*[a]	*vanaf AOW-leeftijd*[a]
jonggehandicaptenkorting	898	–
ouderenkorting[b]	–	2010
alleenstaande ouderenkorting	–	524
korting voor groene beleggingen	0,7%[c]	0,7%[c]

a. Op bestanddelen van standaardheffingskorting zijn alleen verdelingsbreuken toegepast; daadwerkelijke toepasselijkheid is afhankelijk van diverse voorwaarden; vermelde leeftijden gelden per 1 januari.
b. Maximaal.
c. Van op peildatum in box 3 vrijgestelde bedrag.

Gecombineerde heffingskorting (belasting- en volledige premieplicht) – 2023

bestanddelen	*tot AOW-leeftijd*[a]	*vanaf AOW-leeftijd*[a]
algemene heffingskorting[b]	€ 3070	€ 1582
arbeidskorting[b]	5052	2604
inkomensafhankelijke combinatiekorting[b]	2694	1389
jonggehandicaptenkorting	820	–
ouderenkorting[b]	–	1835
alleenstaande ouderenkorting	–	478
korting voor groene beleggingen	0,7%[c]	0,7%[c]

a. Op bestanddelen van standaardheffingskorting zijn alleen verdelingsbreuken toegepast; daadwerkelijke toepasselijkheid is afhankelijk van diverse voorwaarden; vermelde leeftijden gelden per 1 januari.
b. Maximaal.
c. Van op peildatum in box 3 vrijgestelde bedrag.

▷ Art. 9, 12 Wfsv; art. 2.6a Regeling Wfsv.

◢ Fiscaal Memo, § 1.81.

1.3 Financiering werknemersverzekeringen en WAZ

1.3.1 *Algemeen*

1.3.1.1 *Loonbegrip*

■ Premieloon is loon en gage als bedoeld in LB.

Vrijgesteld loon voor premieheffing werknemersverzekeringen

tot loon voor premieheffing werknemersverzekeringen behoren niet

hetgeen uit vroegere dienstbetrekking als bedoeld in LB wordt genoten, met uitzondering van

- uitkeringen uit verplichte verzekering ZW/WIA/WAO/WW al dan niet vermeerderd met toeslag TW[a]
- wachtgeld aan overheidswerknemer
- aanvullingen op hiervoor genoemde uitkeringen genoten van degene tot wie werknemer in dienstbetrekking staat
- toeslag TW